Upotreba dizajn šablona u Androidu – *Factory* i *Singleton*

Dizajn šabloni mogu biti implementirani na različitim platformama i u mnogim programskim jezicima. Šabloni omogućavaju opšta rešenja koja mogu biti ponovo iskorišćena u različite svrhe. Šabloni nisu skup pravila, već skup oprobanih rešenja problema. Pored upotrebe postojećih, možete i sami kreirati dizajn šablone.

Neke od prednosti upotrebe dizajn šablona:

- Uvodi se nivo apstrakcije koji olakšava modifikovanje koda koji se razvija. Postoje određeni šabloni koji su upravo dizajnirani za ovakve slučajeve.
- Mogu biti primenjeni na više nivoa, kako na opštu arhitekturu projekta, tako i na projektovanje prostih objekata.
- Doprinose manjoj količini komentara u kodu i propratne dokumentacije, jer i sami služe kao vid opisa. Ime klase ili interfejsa može poslužiti kao dovoljno objašnjenje svrhe unutar šablona.

Šabloni se mogu svrstati u tri kategorije:

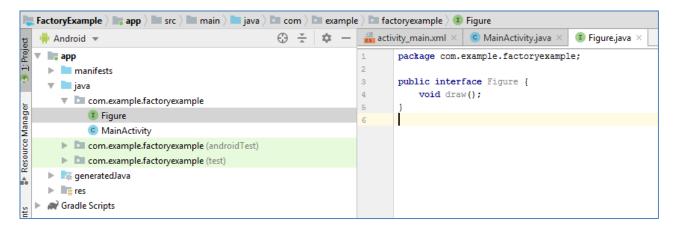
- 1. Šabloni za **kreiranje** objekata
- 2. Šabloni za **organizovanje** grupa objekata
- 3. Šabloni za **komunikaciju** između objekata

Factory šablon (engl. Factory pattern)

Jedan od najčešće korišćenih šablona u Java programskom jeziku. Spada u tip šablona za kreiranje objekata. Pruža jedan od najboljih načina za kreiranje objekata. U okviru ovog šablona, objekat se kreira ne otkrivajući logiku korisniku.

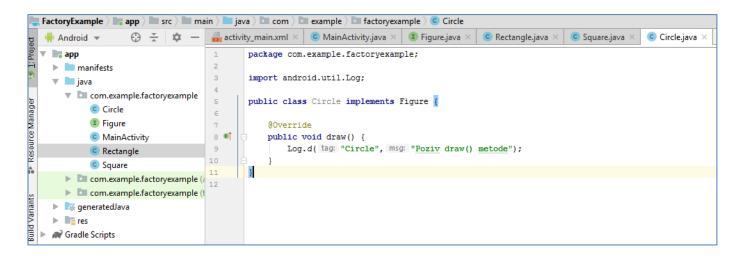
Primer

- Kreiramo nov Android projekat, FactoryExample.
- U okviru projekta, desnim klikom na MainActivity datoteku, biramo **New->Java class**. Za tip ove datoteke, izabrati opciju *Interface*, a naziv *Figure*. Ovaj interfejs ima jednu metodu, *draw()* (Slika 1).

Slika 1 - Figure interfejs

 Kreiramo odgovarajuće klase koje će implementirati ovaj interfejs: Circle.java, Rectangle.java i Square.java (Slika 2).

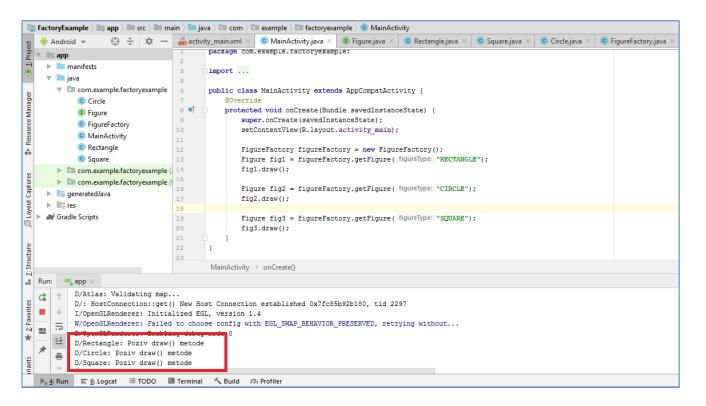
Slika 2 - Circle.java klasa

• Kreiramo i *FigureFactory*.java klasu koju ćemo koristiti za kreiranje različitih figura (Slika 3).

```
FactoryExample | 📑 app | 🛅 src | 🛅 main | 🛅 java | 🛅 com | 🛅 example | 🛅 factoryexample | 💿 FigureFactory
                     🕃 🛬 😊 — 🍇 activity_main.xml × 🌘 MainActivity.java × 🕦 Figure.java × 🔘 Rectangle.java × 🔘 Square.java × 🕲 Circle.java × 🕲 FigureFactory.java >
   ₩ Android ▼
  🔻 📭 арр
                                               package com.example.factoryexample;
    manifests
                                               public class FigureFactory {
     ▼ iava
       ▼ 🖿 com.example.factoryexample
                                                   public Figure getFigure(String figureType) {
Resource Manager
            Circle
                                                       if(figureType == null){
             Figure
                                                           return null;
             FigureFactory
                                                       if(figureType.equalsIgnoreCase( anotherString: "CIRCLE")){
             MainActivity
                                                           return new Circle():
            © Rectangle
             Square
                                                       } else if(figureType.equalsIgnoreCase( anotherString: "RECTANGLE")){
       com.example.factoryexample (a
                                                           return new Rectangle();
       com.example.factoryexample († 14
                                                       } else if(figureType.equalsIgnoreCase( anotherString: "SQUARE")){
     ▶ ☐ generatedJava
Build
                                                           return new Square();
     ▶ I res
    Gradle Scripts
                                                       return null:
                                      19
```

Slika 3 - FigureFactory.java klasa

U okviru MainActivity – ja sada možemo pomoću Factory klase da pribavimo odgovarajući objekat. Nakon prevođenja i pokretanja projekta, posmatramo ispis i vidimo da su pozivane metode *draw()* iz odgovarajućih klasa. (Slika 4).

Slika 4 - MainActivity.java

Ovaj šablon koristimo kada:

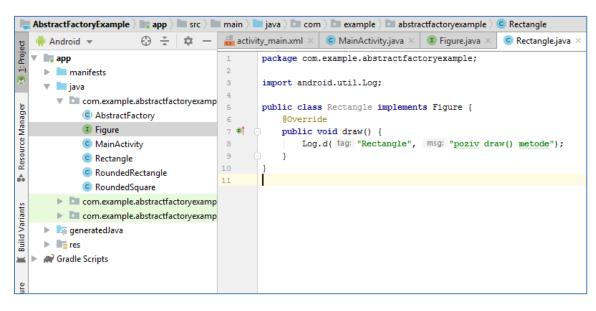
- Kreiranje objekata zavisi od datih ulaznih podataka.
- Kada se instanciranje klasa naslednica može izvršiti na više različitih načina ili želimo da ostavimo mogućnost da u budućnosti postoji više načina za kreiranje objekata.
- Kada je postupak kreiranja objekta malo kompleksniji. Kako bismo obezbedili da su ti koraci kreiranja centralizovani, koristimo ovaj šablon.

Apstraktni Factory šablon (engl. Abstract Factory Pattern)

Apstraktni Factory šablon se takođe naziva i "fabrika fabrika". Spada takođe pod tip šablona za kreiranje objekata. U ovom šablonu, interfejs je odgovoran za kreiranje jedne "fabrike" povezanih objekata, bez navođenja njihovih klasa.

<u>Primer</u>

- Kreiramo novi projekat, AbstractFactoryExample.
- Kreiraćemo interfejs *Figura* kao i u prethodnom primeru, kao i četiri java klase koje ga implementiraju: *Rectangle.java*, *Square.java*, *RoundedRectangle.java* i *RoundedSquare.java*. Ove klase u implementaciji *draw()* metode treba da sadrže ispis koji nas obaveštava odakle je obavljen poziv (iz koje klase). Uraditi ovo po uzoru na prethodni primer takođe. Na slici (Slika 5) je data implementacija *Rectangle.java* klase, na isti način samostalno odraditi i preostale tri.

Slika 5 - Rectangle.java klasa koja implementira Figure interfejs

• Kreiramo apstraktnu klasu za pribavljanje "fabrika" različitih tipova figura, *AbstractFactory.java*. Ova klasa sadži samo jednu metodu, *getFigure()*, a tip povratne vrednosti je *Figure*.

```
AbstractFactoryExample | 📷 app | 🔤 src | 🖿 main | 🔤 java | 🖿 com | 🖿 example | 🛅 abstractfactoryexample | 🕲 AbstractFactory

    AbstractFactory.java

   ₩ Android ▼
   🔻 📑 app
                                             package com.example.abstractfactoryexample;
    manifests
                                             public abstract class AbstractFactory {
    ▼ 🖿 java
                                                abstract Figure getFigure(String shapeType);

▼ □ com.example.abstractfactoryexamp

Resource Manager
            AbstractFactory
            Figure

    MainActivity

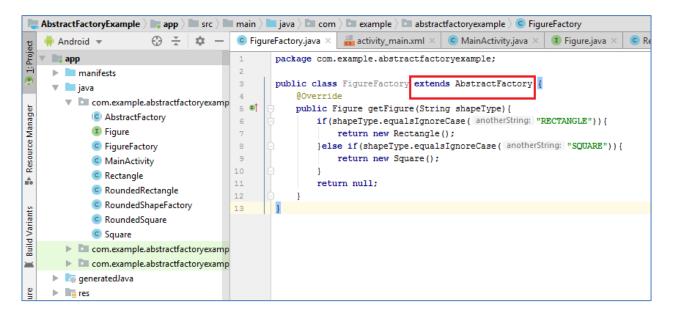
            Rectangle
            RoundedRectangle
ı.
            RoundedSquare

    com.example.abstractfactoryexamp

       com.example.abstractfactoryexamp
     Is generatedJava
Build
    ▶ Ires
   Gradle Scripts
```

Slika 6 - Apstraktna klasa AbstractFactory.java

• Kreiramo klase koje nasleđuju AbstractFactory klasu i kreiraju objekte na osnovu prosleđenih vrednosti(Slika 7 i Slika 8).

Slika 7 - FigureFactory.java klasa

```
AbstractFactoryExample 🕽 😭 app 🕻 src 🕻 main 🕽 mijava 🕅 java 🖿 com 🗎 example 🕽 mabstractfactoryexample 🕻 © RoundedShapeFactory

    Android ▼

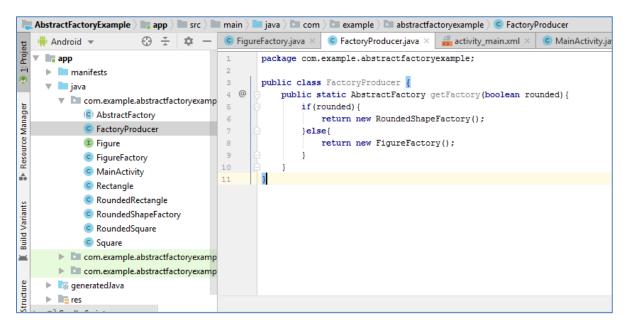
                         😲 😤 🔯 — 📠 activity_main.xml × 🔞 MainActivity.java × 📵 Figure.java × 🐧 Egure.java × 🐧 Rectangle.java × 🐧 AbstractFactory.java ×
   ▼ № арр
                                                   package com.example.abstractfactoryexample;
     manifests
                                                   public class RoundedShapeFactory extends AbstractFactory {
     ▼ iava
       ▼ 🖿 com.example.abstractfactoryexamp
                                                    public Figure getFigure(String shapeType){
    if(shapeType source for the shapeType) {
             (a) AbstractFactory
                                                                                                  erString: "RECTANGLE"))
                                                         if (shapeType.equalsIgnoreCase ( anot
             Figure
                                                                return new RoundedRectangle();
             FigureFactory
                                                            }else if(shapeType.equalsIgnoreCase( anotherString: "SQUARE")){
                                                               return new RoundedSquare();
             MainActivity
             © Rectangle
                                                            return null;
             © RoundedRectangle
             © RoundedShapeFactory
             RoundedSquare
             Square
        com.example.abstractfactorvexamp

    com.example.abstractfactoryexamp

     ▶ ■ generatedJava
     ▶ 🛅 res
```

Slika 8 - RoundedShapeFactory.java klasa

• Sledeći korak nam je da kreiramo klasu koja generiše "fabrike", tj. proizvođače, na osnovu prosleđenih parametara (Slika 9).

Slika 9 - FactoryProducer.java klasa

Sada možemo da iskoristimo FactoryProducer klasu da pribavimo AbstractFactory
instancu, kako bismo preuzeli factory željene klase. Ovo ćemo opet demonstrirati u
okviru MainActivity-ja.

```
🌉 AbstractFactoryExample 🔪 📭 app 🔪 🔤 src 🕽 🖿 main 🗎 java 🕽 🖿 com 🕽 🖿 example 🕽 🖿 abstractfactoryexample 🕽 💿 MainActivity
   ∰ Android▼ 🕀 🚡 🔯 —
                               activity_main.xml ×
                                                  C MainActivity,java × T Figure,java × C Rectangle,java × C AbstractFactory,java × C Roun
   🔻 📭 app
                                        public class MainActivity extends AppCompatActivity {
    manifests
                                            @Override
     ▼ 📄 java
                                             protected void onCreate(Bundle savedInstanceState) {
       ▼ □ com.example.abstractfa
■ Resource Manager
                                                super.onCreate(savedInstanceState);

    AbstractFactory

                                                setContentView(R.layout.activity main);
             FactoryProducer
                                                 //pribavljamo factory za figure koje nisu okruglih ivica
                                                 AbstractFactory figureFactory = FactoryProducer.getFactory( rounded: false);
             Figure
                                                //instanciramo figuru tipa pravougaonik
             FigureFactory
                                                Figure fig1 = figureFactory.getFigure( shapeType: "RECTANGLE");
             MainActivity
                                 15
                                                 //poziv draw metode pravougaonika
             Rectangle
                                 16
                                                 fig1.draw();
             RoundedRectangle
■ Build Variants
                                                 //instanciramo figuru tipa kvadrat
             © RoundedShapeFacto 18
                                                Figure fig2 = figureFactory.getFigure( shapeType: "SQUARE");
             RoundedSquare
                                                 //poziv draw metode pravougaonika
                                20
                                                 fig2.draw();
             C Square
                                                 //pribavljamo factory za figure koje nisu okruglih ivica
        com.example.abstractfa
                                                 AbstractFactory roundedFigureFactory = FactoryProducer.getFactory( rounded: true);
        com.example.abstractfa
                                                 //instanciramo pravougaonik zaobljenih ivica
. Z: Structure
    generatedJava
                                                 Figure fig3 = roundedFigureFactory.getFigure( shapeType: "RECTANGLE");
    ▶ res
                                                 //poziv metode draw pravougaonika zaobljenih ivica
    Gradle Scripts
                                27
                                                 //instanciramo kvadrat zaobljenih ivica
                                                 Figure fig4 = roundedFigureFactory.getFigure( shapeType: "SQUARE");
                                28
                                29
                                                 //poziv metode draw kvadrata zaobljenih ivica
                                 30
                                                 fig4.draw();
                                31
                                 32
                                         }
```

Slika 10 - MainActivity

Singleton šablon (engl. Singleton pattern)

Singleton šablon takođe spada pod tip šablona za kreiranje objekata i jedan je od osnovnih i jednostavnijih šablona. Korišćenje ovog šablona podrazumeva postojanje jedne klase koja je zadužena za kreiranje objekta, vodeći računa o tome da se instancira samo jedan objekat. Iako se efekat može postići i korišćenjem *static* klase, singleton šablon treba koristiti kada želimo kompletan objekat, ali samo jedan, da bude dostupan bilo gde u okviru programa (npr. Želimo da predstavimo jednog korisnika koji je ulogovan na aplikaciju). Static klasu koristimo kada želimo da izvršimo neku metodu nad promenljivom koju joj i prosleđujemo.

Upotrebu ovog šablona prikazaćemo na primeru.

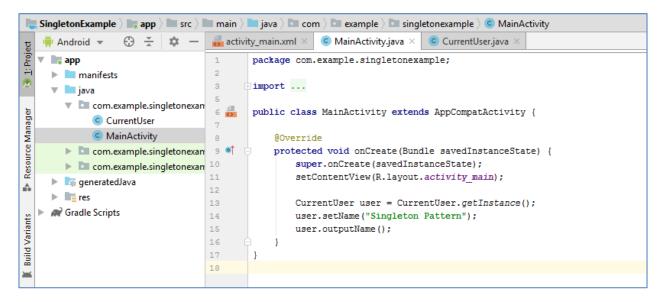
Primer

• Kreiramo novi Android Studio projekat SingletonExample, pa pod podmenijem New izaberemo Singleton. Ova klasa će nam predstavljati trenutno ulogovanog korisnika (uzimajući u obzir da trenutno može biti samo jedan korisnik ulogovan u aplikaciju). Ono što nam je u ovoj klasi potrebno jeste privatna instanca klase, privatni konstruktor (Pitanje: Koje ograničenje ovo postavlja?), kao i get metoda. Pored toga, kreiramo i metode za postavljanje atributa name korisnika, kao i metoda ispisa (Slika 11).

```
SingletonExample > Is app > Im src > Im main > Im java > Im com > Im example > Im singletonexample > Im com > Im example > Im singletonexample > Im com > Im example > Im singletonexample > Im com > Im example > Im singletonexample > I
                                                      ▼ 📭 app
                                                                                                                             package com.example.singletonexample;
             manifests
                                                                                                                              import android.util.Log;
               ▼ 📄 java
                       com.example.singletonexam
                                                                                                                             public class CurrentUser {
                                      CurrentUser
                                                                                                                                        private static final String LOG_TAG = "tag";
                                      MainActivity
                                                                                                                                         private String name;
                     com.example.singletonexan
                                                                                                                                         //instanciramo klasu
                       com.example.singletonexan
                                                                                                                                         private static CurrentUser ourUser = new CurrentUser();
               generatedJava
٨
               ▶ I res
                                                                                                      12 @
                                                                                                                                         public static CurrentUser getInstance() {
              @ Gradle Scripts
                                                                                                     13
                                                                                                                                                     return ourUser:
Build Variants
                                                                                                     14
                                                                                                      15
                                                                                                      16
                                                                                                                                         //privatni konstruktor
                                                                                                                                         private CurrentUser() {
=
                                                                                                      18
                                                                                                      19
■ Z: Structure
                                                                                                      20
                                                                                                                                         //Postavljanje imena korisnika
                                                                                                     21
                                                                                                                                         protected void setName(String n) {
                                                                                                                                                    name = n:
                                                                                                                                         //Ispis imena
                                                                                                      25
                                                                                                                                         protected void outputName() {
¥ 2: Favorites
                                                                                                                                                     Log.d(LOG_TAG, name);
                                                                                                      26
                                                                                                                               CurrentUser > setName()
          Build:
```

Slika 11 - Singleton klasa

• Šablon testiramo u okviru MainActivity – ja pozivom *setName*() metode, te ispisom.

Slika 12 - MainActivity

Ovaj šablon koristimo npr. kada rukujemo nekim asinhronim zadacima i želimo atributima da pristupamo bilo gde iz koda.